

Poročila

POROČILO O DELU RAZISKOVALNE POSTAJE ZRC SAZU V NOVI GORICI OD 1. 12. 2007 DO 30. 11. 2008

PERSONALNI SESTAV

V letu 2008 so raziskovalno delo na Raziskovalni postaji ZRC SAZU v Novi Gorici opravljali: **dr. Danila Zuljan Kumar** za Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, mlada raziskovalka **Neva Makuc** (s porodniškega dopusta se je vrnila tik pred iztekom leta 2007) za Zgodovinski inštitut Milka Kosa, mlade raziskovalke **Katja Jerman** (zaposlena je bila do 31. 12. 2007), **Špela Ledinek Lozej** (od 7. 4. 2008 je na porodniškem dopustu) in **Vesna Mia Ipavec** za Inštitut za slovensko narodopisje, **Jasna Fakin Bajec** za Filozofski inštitut. Univ. dipl. bibliotekarka **Petra Kolenc** se je od 1. 10. 2008 zaposlila s polnim delovnim časom. Postajo je vodil dr. Branko Marušič, znanstveni svetnik ZRC SAZU v pokoju. Dr. Danila Zuljan Kumar je svoje delovne obveznosti delila s Fakulteto za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

DOKTORSKI ŠTUDIJI

Doktorski študij, ki je temeljna delovna obveza mladih raziskovalk, so v letu 2008 opravljale:

- Jasna Fakin Bajec z nalogo *Kulturna dediščina med tradicijo in inovacijo na Krasu* (mentor prof. dr. Janez Bogataj);
- Špela Ledinek Lozej z nalogo *Stanovanjska kultura v Vipavski dolini* (mentor prof. dr. Vito Hazler);
- Mag. Vesna Ličer z nalogo *Etnologija in kultura etnološke vede na Goriškem* (mentor prof. dr. Naško Križnar);
- Neva Makuc z nalogo *Furlanska historio-*

grafija in slovenska zgodovina (mentor prof. dr. Peter Štih);

- Katja Jerman je 19. oktobra 2008 na Filozofski fakulteti v Ljubljani uspešno zagovarjala doktorsko delo *Dve Gorici eno mesto? Konstrukcija urbanega* (mentor prof. dr. Božidar Jezernik) in dosegla naziv doktorica znanosti.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Slovenija

Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 24. 2. 2008: predstavitev dela Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica v sklopu predavanj *Zgodbe naših prednikov*. Sodelovali so: Jasna Fakin Bajec, mag. Vesna Mia Ipavec, Petra Kolenc, Špela Ledinek Lozej in dr. Branko Marušič, ki je predaval o rojstnem kraju pomembnejših primorskih rojakov.

Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 9. 3. 2008: predavanje Jasne Fakin Bajec *Kraška arhitekturna dediščina*.

Goriški muzej, grad Kromberk, 18. 3. 2008: predstavitev 4. številke *Izvestij* in dejavnosti Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica. Sodelovali so: Jasna Fakin Bajec, mag. Vesna Mia Ipavec, Petra Kolenc, Špela Ledinek Lozej, dr. Danila Zuljan Kumar in dr. Branko Marušič.

Goriški muzej, grad Kromberk, 1. 4. 2008: predavanje Petre Kolenc *Dr. Hernik Tuma in njegova knjižnica*.

Volčji Grad, 5. 4. 2008: predavanje Jasne Fakin

- Bajec *Razvoj kraške arhitekture*; organizatorja: Društvo Debela Griža in Krajevna skupnost Volčji Grad.
- Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 6. 4. 2008: predavanje Špela Ledinek Lozej *Kuhinja – središče doma: Razvoj kuhinje na podeželju Vipavske doline*.
- Grad Dobrovo, 18. 4. 2008: predavanje dr. Danile Zuljan Kumar *Brda v Slovenskem lingvističnem atlasu* v okviru *Primorskih slovenističnih dnevov*.
- Bukovica, 23. 4. 2008: predavanje Vesne Mie Ipavec *Svilogojstvo in murve na Goriškem*.
- Tumova koča, Slavniki, 20. 6. 2008: predavanje dr. Branka Marušiča o dr. Henrikumu Tumi.
- Ljubljana, 28. 8. 2008: predavanje Jasne Fakin Bajec *Tourism in the Karst Region in Slovenia: Redevelopment after the Decline during the Socialist Period* na 10. mednarodni konferenci *European Association of Social Anthropologist* z naslovom *Experiencing Diversity and Mutuality*.
- Sežana, 17. 9. 2008: predavanje Jasne Fakin Bajec *Zgodovina in etnologija Krasa* na Tečaju za lokalne turistične vodiče Krasa v Sežani; organizatorji: Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, občine Krasa ter Višje in visokošolsko središča iz Sežane.
- Rogaška Slatina, 16. 10. 2008: predavanje Jasne Fakin Bajec *Moderni in postmoderni vplivi na interpretacijo lokalne preteklosti (Kras v obdobju SFR Jugoslavije in v obdobju samostojne Slovenije)* na 34. zborovanju Zveze zgodovinskih društev Slovenije.
- Grad Dobrovo, 20. 11. 2008: dr. Danila Zuljan Kumar je vodila predstavitev knjige *Zlata koza pod razvalinami* v okviru Gradnikovih večerov 2008.
- Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 9. 11. 2008: predavanje Vesne Mie Ipavec *Murve in »kavalirji«*.
- Ustvarjalno središče Abram, Pedrovo, 30. 11. 2008: predavanje Petre Kolenc *Dr. Henrik Tuma, njegova knjižnica in ljubezen do zbiranja knjig*.
- Tujina**
- Pokrajinski muzej, Gorica, 12. 3. 2008: predavanje dr. Branka Marušiča *Il vicino come amico* na okrogli mizi v okviru ciklusa predavanj *Sconfinamenti* videmske univerze.
- Za okroglo mizo na festivalu *é-Storia* (Gorica, 12. 5. 2008) je Branko Marušič pripravil besedilo *Dal confine conteso al confine disinvolto*.
- Rifugio Gilberti, Kanin, 31. 8. 2008: predavanje dr. Branka Marušiča o dr. Henrikumu Tumi in dr. Juliusu Kugyju *Il re delle alpi Giulie e il suo vassallo* v okviru prireditve, ki so bile namenjene počastitvi 150-letnice rojstva dr. Kugyja.
- Palazzo Coronini, Gorica, 19. 9. 2008: predavanje dr. Branka Marušiča *Rapporti tra gli intellettuali sloveni e italiani nella Gorizia del periodo precedente la prima Guerra mondiale* na simpoziju, posvečenemu umetnostnemu zgodovinarju Antoniu Morassiju.
- Pliberk, 3. 10. 2008: predavanje dr. Danile Zuljan Kumar *Brda – pokrajina dveh kultur* v okviru ciklusa *Slovenščina med kulturami*, Slovenski slavistični kongres.
- PREDSTAVITVE, GOVORI**
- Špela Ledinek Lozej je imela 10. 3. 2008 predstavitev dediščine stanovanjske kulture in stavbarstva na Vipavskem za študente Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, pri predmetu etnološka dediščina dr. Mateji Habinc.
- Dr. Branko Marušič je 6. aprila 2008 govoril v Ročinju pri odkritju spomenika tolminskega puntarju Ivanu Gradniku, 8. junija 2008 pa v Oseku ob odkritju spominske plošče goriškemu deželnemu poslancu Josipu Faganelu. Govoril je tudi na počastitvah ob 150-letnici dr. Henrika Tume, in sicer v Novi Gorici (9. 7. 2008) in na Slavniku (5. 10. 2008).
- Branko Marušič je 12. 5. 2008 v Biblioteca Statale Isontina predstavil italijanski prevod Joachima Hoeslerjeve knjige o zgodovini Slovenije.

Raziskovalna postaja ZRC SAZU je na svojem sedežu 10. 9. 2008. predstavila publikacije, ki jih je izdala v letu 2008, in sicer Petre Kolenc *Dr. Henrik Tuma in njegova knjižnica: ob stopetdesetletnici rojstva* in Vesne Mie Ipavec *Murve in kavalirji : svilogojstvo na Goriškem*. Kot urednici sta tudi predstavili knjigo Marice Kolenc *Onkraj Govcev*. Poleg obeh avtoric je na predstavitvi sodelovala dr. Danila Zuljan Kumar. Vesna Mia Ipavec in Petra Kolenc sta knjigo *Onkraj Govcev* predstavili tudi na Lokvah (10. 8. 2008) in v Idriji (24. 10. 2009).

Vesna Mia Ipavec je knjigo *Murve in kavalirji. Svilogojstvo na Goriškem* predstavila v Ljubljani, tiskovna konferenca na sedežu ZRC SAZU je bila 6. 10. 2008, v Šempetru pri Gorici 12. 10. 2008, na Pedrovem pa 9. 11. 2008. Na Pedrovem je 28. 9. 2008 sodelovala pri predstavitvi predavanj Raziskovalne postaje ZRC SAZU v sezoni 2008–2009.

Danila Zuljan Kumar je v Pliberku 3. 10. 2008 v okviru Slovenskega slavističnega kongresa predstavila svojo knjigo *Narečni diskurz*.

7. 11. 2008 je v Doberdolu (Gradina) govorila o knjigi Vlada Klemšeta *Krajevna imena in priimki na doberdolskem Krasu* (2008).

RADIJSKI IN TV NASTOPI, RAZGOVORI V ČASNIKIH IN ČASOPISIH

4. 1. 2008 je dr. Branko Marušič na Radio Venetia-Giulia (Trst) predstavil problematiko knjige *Il vicino come amico*.

4. 4. 2008 je v Primorskih novicah (št. 78) izšel razgovor Tine Čič z Jasno Fakin Bajec z naslovom *Negovanje starega spet cenjeno: Jasna Fakin Bajec o Krasu, ki se je znašel na razpotju*.

2. 5. 2008 je Vesna Mia Ipavec na radiu Koper govorila o svilogojstvu na Goriškem. O svilogojstvu in o knjigi o svilogojstvu je govorila tudi na TV Primorka (14. 9. 2008) in na Radiu Slovenija (val 202) 6. 10. 2008.

8. 7. 2008 je imela Neva Makuc razgovor *Dante onstran domoznanstva na Tolminskem v*

oddaji Arsov logos (Radio Slovenija 3. program).

14. 9. 2008 je Petra Kolenc govorila o Tumovi knjižnici na TV Primorka v Novi Gorici.

15. 9. 2008 pa je na isti televiziji govorila o knjižni zbirki Besede s Planote in prvi knjigi te zbirke *Onkraj Govcev* Marice Kolenc.

BIBLIOGRAFIJA

Knjižne objave

Petra Kolenc:

Dr. Henrik Tuma in njegova knjižnica: ob stopetdesetletnici rojstva. Ljubljana 2008, Založba ZRC SAZU, 2008, 64 str.

Petra Kolenc je za uporabo na spletu pripravila *Katalog knjižnice dr. Henrika Tume* [Elektronski vir]. Ljubljana 2008, Založba ZRC SAZU, dostopno na URL: <http://zimk.zrc-sazu.si/eknjiga/Tuma-katalog.pdf>

Peter Stres, Pavel Medvešček, Janez Dolenc, Viljena Devetak, Danila Zuljan Kumar: Zlata koza pod razvalinami : povedke iz Brd in okolice Gorice. Ljubljana 2008, Celjska Mohorjeva družba, 245 str.

Vesna Mia Ipavec:

Murve in »kavalirji«: svilogojstvo na Goriškem. Ljubljana 2008, Založba ZRC SAZU, 171 str.

Razprave in članki

Jasna Fakin Bajec:

Architectural heritage: an important element of identity in the Karst region of Slovenia. V: *Lietuvus etnologija (Lithuanian ethnology)*, 2007, 7(16), str. 157–171.

Moderni in postmoderni vplivi na interpretacijo lokalne preteklosti (Kras v obdobju SFR Jugoslavije in v obdobju samostojne Slovenije). V: *Evropski vplivi na slovensko družbo* (N. Troha, M. Šorn, B. Balkovec (ur). Ljubljana 2008, Zveza zgodovinskih društev Slovenije, str. 139–148.

Pregled razvoja turizma na kraškem podeželju v obdobju socializma in postsocializma. V: *Izvestje 5/2008*, Str. ?–?.

Vesna Mia Ipavec:

»Pomembno pa je, da svoj poklic opravljaš zadovoljno in prizadevno ...« Intervju s prof. dr. Brankom Marušičem. V: *Izvestje* 5/2008, Str. ?-?.

Petra Kolenc:

Knjižnica Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica. V: *Izvestje* 5/2008, Str. ?-?.

Špela Ledinek Lozej:

Pregled poglavitve, predvsem etnološke strokovne literature druge polovice 20. stoletja o stanovanjski kulturi Vipavske doline. V: *Izvestje* 5/2008, Str. ?-?.

Neva Makuc:

Giacomo D'Ischia: identità e concezioni etniche di un nobile goriziano del '600. V: *Studi Goriziani*, 2008, 101/102, str. 243–249.

Historiografsko delo Commentariorum Aquileiensivm libri octo Giovannija Candida (ok. 1450–1528) in slovenska zgodovina. V: *Zgodovinski časopis* 62/2008, št. 1/2, str. 5–27.

Ob sedemdesetletnici prof. dr. Branka Marušiča. V: *Izvestje* 5/2008, Str. ?-?.

Branko Marušič (izbor) :

Stopetdeset let od rojstva dr. Henrika Tume. V: *Trinkov koledar* 2008, str. 122–130.

Il re delle Alpi Giulie e il suo vassallo. Julius Kugy e Henrik Tuma. V: *Alpinismo Goriziano* 2008, št. 1, str. 2–3.

Tuma in Kugy. Ob 150-letnici rojstva dveh velikanov slovenskega gornišva. V: *Planinski vestnik* 113/2008, št. 6, str. 4–15.

Pred sto leti je bil rojen v Trstu dr. Joža Vilfan. V: *Primorski dnevnik* 6. 7. 2008, št. 160.

Republikanec, komunist, alpinist. V: *Dnevnik* (Objektiv) 5. 7. 2008, str. 28–29. [o Henriku Tumi]

Človek, ki je videl daleč naprej in sledil višjim principom. V: *Primorski dnevnik* 20. 7. 2008, št. 171. [o H. Tumi]

Goriška mednarodnost med šempaškim taborem in zborovanjem na Okroglici. V: *Goriški letnik* 32/2008, str. 159–165.

Malo zgodovinskega ozadja k imenoslovnim razpravam. V: Vlado Klemše, *Krajevna imena in priimki na Doberdobskem Krasu*, Doberdob-Sovodnje 2008, str. 13–19.

Železnice na Goriškem (1860–1928). V: *Acta Histriae* 16/2008, str. 261–276.

Odnosi med mladimi italijasnkimi in slovenskimi intelektualci v Gorici v letih pred prvo svetovno vojno. V: *Izvestje* 5/2008. Str. ?-?.

Danila Kumar Zuljan:

Slovenski lingvistični atlas in Beneška Slovenija. V: *Trinkov koledar*, 2008, str. 177–179.

On translating discourse markers in dialectal Slovenian texts. V: Irmeli Helin (ur.), *Dialect for all seasons : cultural diversity as tool and directive for dialect researchers and translators*. Münster 2008, Nodus Publikationen, str. [147] –160.

Brda - pokrajina dveh kultur. V: Miran Košura (ur.), *Slovenščina med kulturami*, (Zbornik Slavističnega društva Slovenije, 19). Celovec [i. e. Ljubljana] 2008, Slavistično društvo Slovenije, str. [234] –248.

Besedni red v govorjenih slovenskih narečjih. V: Toporišič Jože (ur.). *Škrabčeva misel VI : zbornik s simpozija 2007*. Nova Gorica 2008, Frančiškanski samostan Kostanjevica, str. [121] –135.

Brda v Slovenskem lingvističnem atlasu. V: *Primorska srečanja* 2008, št. 314–314, str. 57–68.

Leksemi romanskega izvora v briški vinogradiško-vinarski terminologiji. *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU Nova Gorica*.

UREDNIŠKO DELO

Vesna Mia Ipavec in Petra Kolenc sta uredili knjigo Marice Kolenc Onkraj Govcev : spomini na Vojsko, Mrzlo Rupo in Gorenjo Trebušo / Marica Kolenc (272 strani). Knjigo je izdalo društvo Planota, kot prvo v zbirki Besede s Planote. Petra Kolenc je uredila Goriški letnik št. 32 (2008), ki je nastal v sodelovanju Razisko-

valne postaje ZRC SAZU z Goriškim muzejem. Za društvo LO-KO z Lokvi je uredila zbirko *Zbirka škafarskega orodja* (2008). Petra Kolenc je v *Kroniki* (2008, št. 3, str. 567–569) ocenila zbornik *Bourboni na Goriškem: zbornik s posveta na Kostanjevici ob 170. letnici prihoda Bourbonov v Gorico in smrti kralja Karla X.*

PEDAGOŠKO DELO

V sklopu predavateljskih obveznosti na Univerzi v Novi Gorici je dr. Danila Zuljan Kumar pripravljala predavanja za predmeta slovenski knjižni jezik 1 in slovenska dialektologija in opravljala druge pedagoške naloge (seminarske naloge, izpiti).

REDNA IN IZREDNA DEJAVNOST

Mag. Vesna Mia Ipavec je poleg rednega dela (pisanje doktorskega dela) sodelovala pri pripravi prijavnice za vpis v Register žive dediščine, ki jo pripravlja Inštitut za slovensko narodopisje pri ZRC SAZU. V ta namen pripravila dokumentacijo enote o ciljanju pirhov v Mirnu. Sodelovala z Društvom žena in deklet Šempeter ter svilogojcem Janezom Mučičem pri pripravi prireditve »Kavalirji« su pršli nazaj, ki je bila 12. 10. 2008 v Šempetru pri Gorici.

Špela Ledinek Lozej je 13. 7. 2008 nudila strokovno pomoč pri prireditvi Mohorjevo 2008 v Renčah. Za publikacije in referate sodelavcev Raziskovalne postaje in drugih je prevode v italijanski jezik opravila Neva Makuc.

Petra Kolenc je sodelovala z etnologinjo mag. Ingo Miklavčič Brezigar pri postavitvi zasebne zbirke škafarskega orodja, pripravi etnološkega filma o lokvarskem škafarstvu in pri pisanju uvodnega besedila za TV film (produkcije TV ViTel 2008). Sodelovala je pri postavitvi razstave *Dekleta pripravljajo balo*, (Trenta, junij 2008), pri projektu *Ljudem: ljudska dediščina za muzeje* (zbiranje dokumentov, predmetov in pregled druge dokumentacije) in razstavi *Oblačilna kultura na Banjški in Trnovski planoti* (Lokovec, junij 2008).

Dr. Danila Zuljan Kumar je za Slovenski lingvistični atlas pripravila komentarje za naslednje lekseme: V066 *trepalnice*, V065 *obrvi*, V035 *člen*, V036 *členek*, V061 *gleženj*, *tujec* V780b, V780a *tuj*, V780b *tujec*, V780c *na tuje*, V739 *tvor*, V739 *sirota*, V793 *jerob*. V italijanskem (ALI) in furlanskem lingvističnem atlasu (ASLEF) je poiskala številke vprašanj leksemov, ki se bodo kartirali v SLA. Kot soavtorica, lektorica, avtorica spremne besede in prevajalka povzetka je sodelovala pri pripravi knjige *Zlata koza pod razvalinami: povedke iz Brd in okolice Gorice* za Mohorjevo družbo v Celju. Izpolnila je vprašalnico za frazeme s sestavino roka za vas Medana. Vodila je odbor za pripravo in izvedbo Gradnikovih večerov 2008 (20.–21. 11. 2008). Za publikacije Raziskovalne postaje je opravila lektorske naloge in prevajala povzetke prispevkov v angleški jezik.

Posebej velja poudariti sodelovanje Raziskovalne postaje z Goriškim muzejem tako pri predavateljski dejavnosti muzeja kot pri pripravljanju izdaj *Goriškega letnika*.

KNJIŽNICA

O delu knjižnice govori prispevek, objavljen v peti številki *Izvestij* Raziskovalne postaje ZRC SAZU.

ŠTUDIJSKA GOSTOVANJA

Dr. Danila Zuljan Kumar je bila v okviru programa Erasmus od 23. do 28. 11. 2008 na študijski izmenjavi na Karlovi univerzi v Pragi, kjer je v lektoratu slovenščine imela dve predavanji: *Slovenska narečja v diahronem prerezu* in *Sodobna členjenost slovenskih narečij*.

TERENSKO DELO

Dr. Danila Zuljan Kumar je bila skupaj z dialektologi iz Dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik 4. 4. 2008 na terenskem delu v kraju Čabar v Gorskem Kotorju.